

عنوان مقاله:

تبیین پدیده زوال شهری در ایران

محل انتشار:

دوفصلنامه جغرافیای اجتماعی شهری، دوره 9، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سعید ملکی - استاد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

سعید امانپور - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

سجاد ملایی قلعه محمد - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

خلاصه مقاله:

مقدمه: نیاز به طرح و بررسی مسائل شهری به صورت سیستماتیک و در پیوند با حوزه های اجتماعی-اقتصادی، یکی از وظایف اصلی برنامه ریزی شهری به شمار می آید. یکی از حوزه هایی که به شدت نیازمند این گونه از تحلیل است، حوزه ناکارآمدی و زوال شهری است، که عمدتاً به صورت بافت های ناکارآمد و منزوی مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. عدم توجه به چنین کارکردهایی، طرح های توسعه شهری را به سمت ناکارآمد متمایل می نماید. در این راستا، هدف پژوهش حاضر، شناسایی عوامل و نتایج زوال شهری در ایران، نیز شناسایی روندهای پیش روی زوال شهری بوده است. داده و روش: جهت انجام پژوهش حاضر از روش کمی استفاده شده است. نمونه آماری مورد استفاده ۱۰ کارشناس حوزه مطالعات شهری بوده است. دو مدل MicMac و ScenarioWizard مورد استفاده قرار گرفته است. مدل نخست جهت شناسایی عوامل تاثیرگذار و تاثیرپذیر و مدل دوم جهت پیش بینی روندهای پیش روی شاخص های تبیین کننده زوال شهری در ایران مورد استفاده قرار گرفته است. یافته ها: ۴۵ شاخص مرتبط با زوال شهری مورد مقایسه قرار گرفت. تاثیرگذارترین و تاثیرپذیرترین موارد شناسایی گردید. در نهایت مشخص گردید که فساد مالی گسترده، توزیع رانتهی درآمدهای نفتی (یارانه ای)، مدیریت غیریکپارچه شهری، توزیع رانتهی مشاغل و پست های حکومتی، نفوذ نهادهای دولتی-حکومتی در ایجاد و پیوستن نواحی جدید به شهرها تاثیرگذارترین عوامل زوال شهری بوده اند. در ادامه مشخص گردید، ۸ سناریو به سرعت بیشتر رو به زوال پیش می روند و ۱۴ سناریو با سرعت کنونی رو به زوال خواهند بود. نتیجه گیری: توجه به نتایج به دست آمده در این پژوهش، برای تصمیم سازان برنامه ریزی کلان و برنامه ریزی شهری در سطوح ملی و منطقه ای کارآمد خواهد بود.

کلمات کلیدی:

زوال شهری، برنامه ریزی شهری، شهرهای ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1709457>

